

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2004. november

MEGHÍVÓ

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület Választmányának
2004. november 20-i ülésére

Magyar Természettudományi Múzeum előadóterme
Budapest, VIII. Ludovika tér 2.

Program:

- 10:00 - 11:00 A 2003. április 5-én elfogadott SzMSz-be azóta javasoltak megvitatása, elfogadása (vezeti Vásárhelyi Judit).
- 11:00 - 12:00 Az Egyesület 2005. évi munkaterve: javaslatok, elemzések (vezeti Victor András).
- 12:00 – 13:00 Egyebek: az Egyesület helyzete futó pályázatok, projektek, szervezetfejlesztés, tisztújítás, stb.
- 13:00 - 14:00 *Szendvicsebéd*
- 14:00 – 14:20 Terepen folyó környezeti nevelés. Beszámoló a Kinda Kommunikation (Svédország) által a Comenius 2.2.C Program keretében rendezett nemzetközi tanártovábbképzésről
Előadó: Kardon Ferenc (biológia-kémia), Sylvester János
Protestáns Gimnázium, 1149, Budapest, Pillangó park 3-5.
- 14:30 – 17:00 A Múzeum új kiállításainak megtekintése (Tollas dínók, a repülés története, korallzátony élővilága, stb. Vezeti: Vásárhelyi Tamás).

Szeretettel várunk, okvetlen gyere!

Vásárhelyi Judit, Victor András

Költségtérítés: Útiköltség
büféjegy 500 Ft-os értékben
Kiállítás

Könyvvásár: mit szeretnél megvenni? Küldd vissza november 10-ig az irodába!

VEZETŐSÉG-VÁLASZTÁS

Kedves KÖR-társak!

Megint választási időszakhoz érkeztünk. Miközben megköszönjük a jelenlegi vezetőségben résztvevők munkáját, gondolkodnunk kell azon is, hogy a következő közgyűlés után (erre 2005. tavaszán kerül sor) kik vezessék Egyesületünket. A még sikeresebb működéshez közös bölcsességre van szükség. Ehhez kérjük minden tagtársunk közreműködését.

Mellékeljük a taglistát, ami egyben szavazólap, ezért nem szabad másolni. Kérjük, hogy jelöljenek be egyértelmű módon legfeljebb 30 nevet (kevesebbet lehet, de többet nem), akiket szívesen látnának az Elnökségben (9 tagú) vagy a Választmányban (18 tagú). Olyan tagtársakra tegyenek javaslatot, akik eddigi véleményük, személyes tapasztalatuk alapján el is vállalnák a feladatot. Kérjük, hogy a listát 2004. december 3-ig postán küldjék vissza, vagy személyesen vigyék be a KÖR irodájába (Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, 1077 Budapest, Almássy u. 6.).

Minden kedves tagtársunktól kérjük az aktivitást és a dec. 3. határidő pontos betartását.

Üdvözlettel

– a Jelölő Bizottság tagjainak (Hársas Éva és Fernengel András) nevében is –

Bakonyi Gábor
a Jelölő Bizottság elnöke

Budapest, 2004. október 27.

Dörmögések

Meglehet érzélgős vagyok, vagy kimaradtam valamiből. Mindenesetre, amikor a metrón megláttam a nagy, gondosan felragasztott papírost, amire golyóstollal fel volt írva az alább olvasható vers, azt én újként olvastam, és megrázott. Talán egy punk klubban magától értetődő volna, ám terjesztője vette a fáradságot, hogy lemásolja, kereste az alkalmat amikor kiragaszthatja, és én hajnalban szembesültem vele.

Soulbreak
D'N'B

„Lezülleszt az átkozott élet
Engem is gátlástalanná tesz
Hazudni és lopni nevel
Az erkölcstelen nemzet,
A médiában félrevezetnek
Rákkeltő anyaggal etetnek
Kinek jut – kinek a morzsa

Megmondják ki megy a pokolba
Pusztítjuk a környezetet
Kisemmizzük az öregeket
A templomban pénzért hitet hirdetnek
Mindenhol mozgó kamerák figyelnek
Vérem szívja a választott rendszer
A rablánc nehéz, de szakadni nem mer
Műholdak és nyomkövető rendszer
Az ellenségem nem idegen – csak ember”

Nem akarom én ezt túl komolyan venni, de azért jó volna, ha valaki segítene, hogy helyre tegyem. Mi ebből az igaz látlelet a nemzetről ma, mi ebben a kamaszos bizonytalanság, netán egyéni depresszió? Örüljek neki, hogy a környezet kétszer is említve van (lám, a környezeti tudatosság milyen magas fokra hágott...) vagy kétségbe essem, hogy a társadalmi környezet mennyivel többször, és hogyan van említve. Segítsetek!

Épp most került ez elé, amikor az egyesületben választásokhoz készülődünk. Nekem szükségem van erre az egyesületre, szükségem van rátok, egyedül nem boldogulok ilyen dolgokkal. Ha magamra maradok egy ilyen verssel, előbb utóbb eltemetem magamban. Pedig ez látlelet, amivel foglalkoznunk kellene. Ha te is így gondolod, így vagy vele, akkor kérlek figyelj oda, hogy aktívan vegyél részt a választásban, szavazattal legelőbb, és ha többen benned bíznak a szavazók közül, vállalj szerepet az egyesületben. Annak idején azért jött létre, hogy segítsen tagjainak abban, hogy sikeresebb környezeti nevelők legyenek. Változott, most megint megújul majd, de ez az alapvető cél marad.

Kicsit szájbarágósra sikerült az a dörmögés, de azért komoly, és igaz.

Prütsök

Tovább finomítjuk a MKNE Szervezeti és Működési Szabályzatát

Ki ne emlékeznék – már aki ott volt – Ilosék kömpöci tanyájára, ahol olyan jó dolga volt a Választmánynak, míg az SzMSz készítésén első ízben dolgozott! Azóta még egy szentendrei hétvégén is részt vett az Elnökség, ahol a szervezetfejlesztés és a feladatok üdvös finomítása során sok olyan kérdés merült föl, mely az SzMSz-ben rögzítés után kiált! Mivel ezt a dokumentumot – az Alapító Okirattal ellentétben - a Választmánynak módja van folyamatosan értelmezni, fényezni, a november 20-i választmányi ülés napirendjére tüztük a várakozó javaslatok e csokrát!

Néhány fontosabb javaslatból szemelgetünk itt. Az ülés után az elfogadott javaslatokat bevezetjük az utoljára 2003. áprilisában rögzített változatba. A frissített SzMSz megjelenik majd az egyesület honlapján és az irodában is elkérhető drótpostán vagy papír változatban. Tehát (az SzMSz számozása szerint):

1.3.0. Az egyesület tagsága

A rendes, tiszteletbeli és pártoló tagok jogait és kötelességeit az Alapító Okirat tartalmazza. A tagság megszűnéséről többek között úgy rendelkezik, hogy ha a tag tagdíjhátralékát felszólítás ellenére sem rendezi, őt az Elnökség **törölheti** a tagok sorából. Más Szabályzat elfogadásáig az Elnökség az ilyen tagokat nem törli a névsorból, csupán az őt egyébként megillető anyagi kedvezményektől fosztja meg (évenként négy hírlevél, OT részvétel támogatása, stb). A nem fizető tagok tehát egyéb jogaikat gyakorolhatják.

2.3.1 Az Elnökség..

e) Az Elnökség bármely tagja automatikusan tartósan távolmaradónak minősül, ha éves viszonylatban az elnökségi ülések több mint feléről **igazolatlanul/indokolatlanul** hiányzik, **ha munkájáról írásos beszámolót sem küld,** és a szakmai munkában sem vesz részt.

2.3.9 Titkár

Gondoskodik a PR tevékenységek koordinálásáról. Az Egyesület arculattervét ld. a mellékletben.

2.3.10. Szervező titkár

A titkárral közvetlen kapcsolatban van, segíti munkáját.

PR tevékenységet folytat: szervezi az Egyesület bemutatását (sajtókapcsolatok, szórólapok, tárgyak stb.).

2.3.11. Pénztáros helyett **Kincstárnok?**

Felelős az Egyesület mindenkori anyagi helyzetének áttekintéséért, az éves mérlegbeszámoló elkészítéséért.

2.4.3. A Választmány működése:

Annak a választmányi tagnak, aki egymás után három választmányi ülésen nem vesz részt és magát ki sem menti, választmányi tagsága az adott ciklusra automatikusan felfüggesztetik. A Választmány eldöntheti, hogy több tag felfüggesztése vagy kilépése esetén a létszámát bővíti-e.

2.7. Az Iroda

Az Iroda munkájában időadományozó önkéntesek is részt vehetnek, munkájukért az ügyvezető igazgató/Titkár a felelős. Az önkéntes munka szervezését szorgalmazni kell.

Az iroda a környezetbarát működési elveknek megfelelően papír- energia- és tisztítószert használatát a környezet védelmének megfelelően kell folytatni.

2.13. Könyvtár

Noha van ehhez néhány szabályozási javaslat, azt ajánljuk, hogy csupán akkor tűzzük ezeket napirendre, amikor valódi könyvtárhelyiséggel rendelkezünk majd. Addig parkolóhelyen tartanánk az ügyet.

Elkészült néhány melléklet, melyeket az Elnökség jóváhagyásával terjesztünk a választmány elé tájékoztató céljából. Ezek közül kiemelkedő jelentőségű a Benya László választmányi tag által magának a Választmánynak javasolt külön SzMSz-e. Célja, hogy a testületet az eddiginél is komolyabb munkára ösztönözze. Mivel a 3 oldalas szövegjavaslat az Alapító Okiratunk megváltoztatásához is vezethet, azt ajánljuk, hogy e kérdés eldöntésével már az újonnan megválasztott vezetőség foglalkozzon. Mindazonáltal ismertetni fogjuk novemberi ülésünkön, és kérésre drótpostán is elküldjük. További mellékletek:

- Szervezeti felépítés
- A MKNE arculatterve
- A Felügyelő Bizottság ügyrendje
- A MKNE honlapjának struktúrája és szerkesztési rendje
- Projektkísérő lap

Szívesen válaszolunk felmerülő kérdéseitekre, javaslataitokra. Szeretettel várunk a választmány november 20-i ülésén a Természettudományi Múzeumban!

Vásárhelyi Judit

Köszönöm...

a segítséget az OT szervezésében és lebonyolításában **Kun Lászlónak, Kun Lászlónak Nagy Balázsnak** / nekik külön szeretném megköszönni, hogy elviseltek az OT előtti héten/, valamint **Vásárhelyi Juditnak** tapasztalatait és ötleteit, Berzsinek az intelmeket, **Ludányiné Majának** a szponzorokat, **Bakos Nagy Mártának** és családjának a belépőjegyeket. **Emry Erikának** és mindazoknak akik a gulyás előkészítésében segítettek, mosogattak, cipekedtek, törölgettek, terelgettek, pakoltak stb., és végül a szponzoroknak:.

Kun Margit Prücsi
OT-szervező

OT támogatói 2004

Vadas Jenő Erdészeti és Vadászati Szakképző Iskola és Kollégium

Olcsó szállás
Olcsó terembér
Ingyenes felszerelés

Egererdő Rt Ingyenes kisvasú
Ingyenes vezetés

Mátra Volán 90% utazási kedvezmény

Domoszlai Pékség Kenyér ingyen

Szombathelyi Erdészeti Rt Kiadványok

Ivány Gyula 30kg vadhús + főzés

Mátra Múzeum Kiadványok + ingyenes vezetés

Ausztria Dino Park Ingyenes belépő

Magyar Természetvédők Szövetsége Kiadványok

Ludányi Leventéné Maja Gyöngyös és Mátra ingyenes kiadvány

Természettudományi Múzeum Kiadványok

Bakos Nagy Márta Ingyenes vezetés

Kun Lászlóné önkéntes munka

Kun László Önkéntes munka

Nagy Balázs Önkéntes munka

Vásárhelyi Judit Önkéntes munka

Benedek Endre Barlangkutató és Természetvédelmi Egyesület

Közhasznú szervezetnek plakátok

Mátrafüredi emlékek

A mátrafüredi országos találkozón az alternatív programok egyike gyalogtúra volt. A túrán szerzett élményeket és ismereteket osztom meg azokkal, akiknek türelmük van végigolvasni irományomat.

A Kékes észak-keleti oldalát jártuk be, mely a Bükki Nemzeti Parkhoz tartozó Mátrai Tájvédelmi Körzet része. Dobre Csaba erdész volt a vezetőnk, akitől sok információt kaptunk az erdőről, az erdészek munkájáról, a jövő erdőgazdálkodásáról.

Az újfajta erdőgazdálkodás, a Pro silva a gazdasági érdekeket összeegyezteti a természetvédelem érdekeivel. Ez azt jelenti, hogy a tarvágásos fakitermelést felváltja egy olyan módszer, amikor csak lékeket vágnak ki az erdőből, melyeket évről-évre bővítenek. A lék közepén lévő mageredetű fák a legmagasabbak. A facsometék magassága ún. gauss görbét mutat. Nagyon szépen fogalmazta meg erdészvezetőnk, hogy az erdő felújítása nem más, mint játék a fénnel. Ha sok fényt kap a felújításra kivágott terület, akkor elgazosodik, elszedresedik. A mageredetű csemetéket kell előnyben részesíteni a sarjhajtással szemben, mert az utóbbinak már öreg a gyökérszete.

Az öreg erdő sosem tűnik el, ha szálaló fakitermelést folytatnak benne. Ezt a módszert ma még csak kutatási célra használják, de valójában ez lenne a jövő. A szálaló fakitermelés technikailag nem egyszerű, mert csak csörlős traktorral, lóval, vagy speciális kiséggel végezhető.

Egy olyan területnél álltunk meg, ahol a lucfenyőt tarvágással vágják ki. Mivel a Mátrában a luc nem őshonos, ezért önmagát nem képes megújítani. A kivágott területen a mageredetű csemeték szépen fejlődnek. A csemeték között maradt fenyőtuskóknak

mintegy 50-60 év kell, hogy elkorhadjanak. A fában lévő korhadást gátló gyanta okozza e hosszú lebomlási időt.

Hatalmas andezit kőtömbök között vezetett a meredek turistaút. A hegység 21 millió éve vulkanikus tevékenységgel jött létre. A nagy kövek a lávakilövelésből keletkeztek, mikor szinte felrobbant a hegy. Találtam egy kis darab lyukacsos andezit tufát. A robbanáskor az andezit zárányaiba gázbuborékok kerültek, mivel magas volt a magma gáztartalma, ettől lett a lyukacsos szerkezet.

A montán bükkös a Mátra egyik legértékesebb erdőtársulása. Ebben a régióban 160 év a bükk természetes életkora. Mivel itt nincs fakitermelés, vagyis a fák állva halnak meg, ezért a legöregebb példányok akár másfélszáz évesek is lehetnek. A köznyelv őserdőnek hívja ezt a fokozottan védett erdőrészt, melyet 2000-ben erdőrezervátummá nyilvánítottak és a tudományos kutatást szolgálja. Őserdőről csak abban az esetben beszélhetnénk, ha emberi tevékenység sosem folyt volna benne. De mivel üveghuta működött itt, ezért az erdő hajdan az embert szolgálta. Tehát őserdőről nem beszélhetünk, csak természetszerű erdőről. Megtudtuk, hogy az összefüggő erdőbe vágott nyiladékok erdészeti célokat szolgálnak. E mesterséges vágások tájékozási vonalak, erdőrészek határvonalai.

Gabi halála nevű helyen pihenőt tartottunk. Egy fán lévő tábla (mi gyászjelentésnek neveztük) tudatta, hogy itt lelte halálát egy Gabi nevezetű fuvaros. Sokkal veszélyesebbnek, hajmeresztőbbnek gondoltuk a tett színhelyét, a valóságban egy pihenésre szolgáló laposságot találtunk, egy biztonságos helyet.

A szép idő a kellemes tempó kedvezett a túrázásnak, de ha „bogarásztunk” lemaradtunk a többiektől. Márpedig én csak bogarászva vagyok képes a természetben járni, különösen, ha a túratársaimtól sokat tanulhatok.

Megtudtuk, hogy a szagosmügében lévő kumarin anyagot használják a Jagermeister készítéséhez és a németek, boraik illatosításához.

Összehasonlítottuk a bükk-, a szil-, és a gyertyán leveleket, melyeket eddig összekevertem. A hegyi és a korai (más néven kanadai) juhar ikerlependek terméseket együtt látva megjegyeztem, hogy az utóbbi laposmagú és nagy a terpesze. Lehet, hogy nem szakszerűen írtam le, de én értem.

Rita a bükkmakk tanítására elmondott egy szellemes ötletet:

1 kupacban 2 makk ül, a makknak 3 éle van, a kupacs 4 felé nyílik.

Bár természetvédelmi területen jártunk, de egy-egy talált szépséggel megörvendeztettem magam, aminek látványa itthon a mátrai erdőre emlékeztet. Ilyen az az ág, melynek sárguló levelei a klorofil lebomlását jelzik.

Egyik társunk felhívta figyelmünket az útszéli piros bogyós ebszőlőcsucsorra. Ennek a burgonyafélékéhez tartozó növénynek a mutatós bogyója halálos méreg.

Számomra nagy szenzációnak számított a bükkóriások között felbukkanó vizes élőhely, melynek neve Pisztrángos-tó. Ez a mesterségesen kialakított egykori pisztrángos Magyarország legmagasabban fekvő tava, még ha mesterséges is. Pisztráng már nem él benne, de sok ritka állatnak élőhelye. A tó mióta nem tölti be eredeti halastó funkcióját, lassan montan égerlappá alakul. Bár a láp kicsi, de mint vizes élőhely, különlegességnek

számít a bükkösben. Itt jegyeztem meg, hogy az égerlevél közepe kicsípett. Úgy látszik egy mátrai bükkös túra kellett ahhoz, hogy egy vizes élőhely ritka fájának levelét megismerjem. A lópában él alpesi göté, szalamandra, és ebben az erdőben él Magyarország legnagyobb óriás denevér faunája. Most láttam először mesterséges denevérodút. Meg lehet különböztetni a madárodúttól mert ez lapos, belül recézett, hogy meg tudjanak kapaszkodni a denevérek. Az ötlet német import.

A lóp partján lévő ismertető tábla bemutatta azokat a ritka élőlényeket, melyek e védett erdő lakói. Néhány ritkaság: farkasboroszlán, havasi cincér, kerecsensólyom, pávafarkú salamonpecsét.

Három páfrányfajt láttam a túra során: erdei pajzsikát, édesgyökerű páfrányt, és egy nyirkos mélyedésben hölgypáfránytengert.

A túra utolsó, de legnehezebb szakaszát a sípályán való felkapaszkodás jelentette. Bár az időre semmi panaszunk nem lehetett, mégis az erős hegyi levegő és az 500 m-es szintkülönbség lefárasztott. A Kékes tetején, Magyarország legmagasabb pontján a csoportok találkozását pezsgővel ünnepeltük meg. A pohár pezsgő finom volt, jól esett, de már karonfogva mentünk a buszhoz. A visszaút nem tudom meddig tartott, mert Blabával édesdeden átaludtuk.

Nekem a legtöbbet ez a program adta. Köszönet érte a szervezőknek, a Kun családnak, akik mindent megtettek, hogy mi mindnyájan jól érezzük magunkat.

2004 szeptember 18

Emri Erika

Országos találkozó Mátrafüreden

Megint eltelt egy újabb év, mi is a legfontosabb programunk? Irány az OT! Most különleges volt az indulás: nem a pályaudvarra rohantunk, hanem az „OT első állomására”, azaz telekocsi akciónk bezárlási pontjára, a Deák térre. Igaz, hogy egyszer eltévedtünk (puli híján), de ez alkalommal, legalább nem a vak sötétben bolyongva kerestük a szálláshelyet, hanem már kora délután elfoglaltuk a „legjobb helyeket” (bár lehet, hogy Saly Erikáéknak az éjszaka közepén, erről inkább „A rossz szomszédság — török átok” juthatott az eszükbe...). Így aztán az idén részt vehettünk az első közös programokon is, mint például az erdészeti iskolának és kertjének bemutatóján, majd anya a mátrafüredi palóc-babamúzeumba, én a tesómmal a lővész bemutatóra mentünk. Lőni ugyan nem lehetett, de így is nagyon jó volt.

A fogvacogtató estén különösen jól esett a forró babgulyás, és a „terülj-terülj asztalkámon” lévő sütik. (Titkon, a megnyitó beszédek alatt — korgó gyomrom elcsitítására — végig kóstoltam mindent, de ha jól láttam, ezzel nem voltam egyedül...)

Olyan este 11 körül lefeküdtünk ugyan, de úgy gondoltuk megvárjuk a legidősebb szobataársunk. Éjfél környékén András be is jött, és Tomival egy fergeteges sakk-partiba kezdtek. Két és fél óra alatt eldőlt az elméleti csata, majd utána párnacsatáztunk egy jót, és hangosat. Ekkor bekopogtatott a szomszéd szoba egyik képviselője, hogy legyünk szívesek csendesebb játékot (leginkább alvást) folytatni. Úgy tíz perc múlva ez be is következett.

Szombat hajnalán, akiket érdekelt, és fel tudott kelni, elment szarvasbögést hallgatni. Én nem voltam köztük, nem tudom milyen volt. Fél kilenckor a B csoporttal Parád érintésével nekiindultunk a Kékes meghódításának. Útközben volt egy régi sisánc. Én fel is mentem a harmadik szintig, de ott

ki volt írva, hogy életveszély, gondoltam nem megyek tovább, hanem ott várom meg, amíg anyuék is megérkeznek. Körbe se nézett, mikor megjött, egyből felkiáltott, jöjjen le. Mivel nem látott, gondolta, csakis fönt lehetek...

A csúcsra érve és összeverődve a többi pulissal, pezsgővel és agancskitűzővel köszöntöttek bennünket Prücsökék.

Ezen az estén aztán nem zajongtunk... Tamással jó korán lefeküdtünk, az ajtót gondosan bezártuk, elaludtunk... Nem is ébredtünk fel semmiféle ajtódörömbölésre. Andris, aki késve érkezett /volna/ az ágyába, kint volt kénytelen tölteni az éjszakát az előcsarnok kényelmes székeken. De lehet, hogy erről Ő többet tudna mesélni?...

Szép volt, jó volt, megérte, még egy Pulis-táblát is ültettünk cserébe...

Jövőre is találkozunk..... a Balcsinál!!!

Marsi Kristóf Mátyás

Tagtársak Figyelem!

Van egy javaslatom! Ezután minden befizetéssel járó programra a költség harmadrészének befizetésével javaslom a jelentkezés elfogadását.

Az OT-ra csak írásban történt jelentkezést fogadtunk el. Úgy gondoltuk, így mindenki komolyan gondolja, és el is jön. Sajnos nem így történt.

Nekünk az étkezést előre kellett pontos létszámmal lejelenteni, amivel a lehetséges utolsó pillanatig vártunk, mert a lejelentettet ki is kellett fizetni. Két fő üzenetét, hogy nem tudnak jönni, a helyszínen kaptuk csak meg, de a helyszínen már nem fogadtak el lemondást. Így a nem jött jelentkezők költsége az egyesületé lett!

Ezért teszem a fenti javaslatomat.

Berzsi

4 napos kirándulás Lengyelországba

Az utazás időpontja: 2005. május 5.-május 8
/csütörtök-vasárnap/

Indulás: Budapestről, május 5-én, reggel 6 órakor a Keleti pályaudvar parkolójából (Kerepesi út felől).

Érkezés: Budapestre május 8-án, este kb. 21-22 órakor a Keleti pu. parkolójába (a programtól és az útviszonyoktól függően).

Program:

1. nap /érkezés Zakopanéba, ebéd, városnézés, séta a Krupówkin, siklóval fel a Gubalówkara, este folklórest vacsorával.

2. nap /reggeli után kirándulás a Tatrai Nemzeti Parkba a Morskie Okohöz /Tengerszemhez/ 10 km-es gyalogtúra oda és 10 km vissza kb. 6 óra /figyelem lovas

kocsival is lehet felmenni és lejönni saját költségre kb. 60,-PLN/azaz (kb. 3.600,-Ft.) késő délután estebéd.

3 nap /reggeli után indulás Nowy Targba, az óriási piacra (bőráru, faáru, fonatáru, divatáru stb.), ebéd után tutajozás a Dunajecen a Pieniny Nemzeti Parkban, este vacsora.

4.nap /reggeli után kirándulás lanovkával a Kasprowy Wierchre, ebéd után hazaindulás, érkezés az esti órákban.

Részvételi díj: 37.900,-Ft., amely az alábbiakat tartalmazza: útiköltség, szállás (2-4 személyes fürdőszobás szobákban), 9 étkezés, belépők, utas-poggyász- és balesetbiztosítás.

Figyelem!!!! Az árak a 2004-es árajánlatok és 60Ft-os árfolyamnak felelnek meg, a részvételi díj 2005-ben változhat.

JELENTKEZÉSI LAP

Ezúton jelentkezem a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület által szervezett tanulmányi kirándulásra, melynek

Helye: Lengyelország

Ideje: 2005. május 05-08.-ig

Szervezője: Behán Erzsébet (Berzsi)

Utazás: klímás Mercedesz busszal

A JELENTKEZŐ

Neve: .....

Szül. hely, idő: .....

.....

Címe: .....

.....

Telefon: .....

Útlevel száma: .....

Vagy szem.ig szám: .....

A szállás lefoglalása miatt a **JELENTKEZÉS HATÁRIDEJE: 2004. december 10.**

A költség első harmadának befizetési határideje: 2005. január 30.

A Kőr tagjai 3 000 Ft kedvezményt kapnak!

A jelentkezési lapot a szervező címére kérjük!

További információk Berzsinél!

Cím: Behán Erzsébet, 2143 Kistarcsa Brassói u. 11.

Tel: 70-292-1636

A jelentkezési lap és az út programja az egyesület honlapjáról letölthető.

.....
a jelentkező aláírása

Filmajánló

Új Eldorádó

Kocsis Tibor legújabb alkotása: az Új eldorádó, az idei év egyik legtöbb elismerést és nemzetközi díjat szerző magyar dokumentumfilmje. A televíziósként és filmesként is békés harcot folytató környezetvédő operatőr, rendező eddigi életpályája egyetlen felhívás a környezetünk esztelen pusztítása, lelketlen és szűklátókörű kiaknázása ellen.

Az egész országot megrázta 2000-ben, amikor a romániai Nagybányán működő ausztrál tulajdonú bányatársaság működésének egyik mellékterméke, az arany kinyeréséhez használt cian a száználmasan összetákoltszerű derítőmedencéből akadálytalanul folyt a Tiszába. Az eredmény megdöbbentő volt: tonnaszám elpusztult értékes halállomány, ritka madarak. Az egyszerű, de kemény életet élő halászok szemében a kilátástalanság könnye csillogott. Most Verespatakon, az erdélyi Szigethegységben egy (nem ausztrál, kanadai) cég ugyanezt a bányászati módszert kívánja alkalmazni. Teszi mindezt úgy, hogy a román kormánytól még semmire sincs törvényi meghatalmazása, de már megkezdte a régi bányászváros kíméletlen felvásárlását, a műemléki szépségű bányászházak, templomok ledózerolását és az érintetlen, megkapó szépségű táj bányászat céljainak megfelelő "rendezését".

Jóérzésű ember felsikolt az esztelen rombolás, a szűklátókörű, csakis az anyagi hasznot leső gátlástalan terjeszkedés láttán, Kocsis, legalábbis képekben, dicséretes módon higgadt marad. Vaskosan zöld erdőséggel borított hegyoldalakat látunk, a völgyekben mesebeli szépségű falvakkal, de azok csak sejlenek a hajnali ködben, néhány templom tornya nyújtózkodik csak a köd fölé. Aztán exkavátorok, lánctalpasok csikorgása, munkában megfáradt, a világban megcsalatozott emberek reményt kereső pillantása. Néhány számítógépes animáción láthatjuk az eljövendő verespataki szép, új világ korántsem megnyugtató képét.

A dokumentumműfaj objektivitása megköveteli, szólíttassék meg mindkét oldal is, ám Kocsis mikrofonja erősen a helyiek felé hajlik, több a bányatársaság-ellenes nyilatkozat, megszólalnak ugyan a bányatársaság emberei is, és az általuk felajánlott pénzt elfogadó, immár ex-verespatakiak is, őket saját szavaik teszik nevetségessé. Kocsis Tibor bemutatja az erdélyi bányászváros jelenkori agóniáját, nem hallgatja el a 2000 éves bányászat világon egyedüli voltát, és azt sem, hogy a lakók eddig is bányásztból éltek. A környezet kincseit lehet okosan kiaknázni, és sajnos lehet kíméletlenül kifosztani is. Nem kétséges, rokonszenvünk kié, de az aranyaknak még mindig jó ára van. Verespatak lakói pedig szegények...

(Forrás: www.port.hu)

Kedvezményes visszamenőleges előfizetési lehetőség

A TermészetBÚVÁR 2004-es számait megkaphatja 1680 Ft-ért.

Kérjen csekket a szerkesztőségtől!

T: 266-3681, tbuvar@axelero.hu

ÖKOKARÁCSONY

Az idén is megrendezésre kerül (mint már oly sok éve) az MKNE és a Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnázium szervezésében

Időpontja: 2004. december 4. (szombat), 10-15h

Helyszíne: Budapest, XI. ker., Baranyai u. 16-18.

Belépőjegy: 600 Ft (családi kedvezmény: minden egyes családtagnak 100 Ft-tal kevesebbe kerül a jegy, tehát egy 4 tagú család esetén a belépő ára: 1800Ft)

A karácsonyi készülődés jegyében, az együttlét örömén túl, e napon egy feldíszített karácsonyfa körül ünnepi zenét hallgatunk és saját kezűleg készítünk ajándékokat hozzáértő segítők vezetésével.

Kínálatunkban most is szerepel: a mézeskalácssütés, gyertyamártás, ökokép készítés, papírvarázslat és még sok egyéb is, de ez egyelőre maradjon meglepetés.

A rendezvény ideje alatt büfé és ruhatár is üzemel majd.

Mindenkit sok szeretettel várnak a szervezők!

Minden kedves tagunknak és olvasónknak Békés Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet kívánunk!

„Hópapucsba bújt a tél,
nesztelen léptekkel mendégél.
Öltött csillámló csöndruhát:
Selyemnél suhogóbb, bársonynál is puhább.
Szélnek hült helye: elfújta önmagát.
Félhold-fényben fél a félhold világ.”

/Fodor Ákos/

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Labanc Györgyi
Tördelés: Szekeres Tamás
Postacímünk: 1397 Bp. Pf. 530.
E-mail: mkne@mail.datanet.hu

Irodánk: 1077 Bp. Almássy u. 6. fszt. 4.
Tel/Fax: 321-4796
Az iroda ügyeletet tart:
Kedden 15 – 18 óráig
Csütörtökön 9 – 12 óráig